

Raollaan oleva ovi

Pentti Tuominen: Väsytkö vai siirrytkö, Kuninkaantien Kilta 2014

Kirjan alaotsikko "Rituaalien taustoista ja kätkeyistä merkityksistä" avaa teoksen aihepiiriä. Kirja muodostuu kahdesta osasta, muinaisaikainen taustamme sekä rituaalimme kätkeyt merkitykset. Ensimmäisen osan kappaleet ovat: Kulttuurien evoluutio, Egyptin, Kreikan ja Rooman kulttuurit, Juutalainen vaikutus, Kristillinen vaikutus, Gnostilaisuus, Hermetismi, Keskiaikaiset rakentajakillat, Ruusuristiläisyys ja Valistusaatteet.

Aivan kuten edellisessä kirjassaan Pentti Tuominen tässäkin osoittaa kykynsä systemaattisesti esittää laaja kokonaisuus osistaan oivallisesti koottuna. Teksti on runsaasta asiasisällöstään huolimatta yllättävän kevyt lukea. Tuntien kirjoittajan kiinnostuksen gnostilaisuutta kohtaan, on ilo havaita, että tämä aihe oli saanut sopivasti tilaa, yhdeksän sivua.

Kirjassa on johdanto kabbalaan, ja siihen kuuluva Elämän puun tema on erotettu omaksi osiokseen. Menettely on hyvä, sillä populaarissa kirjallisuudessa Elämän puu yleensä väärin hahmottuu lähes samaksi kuin koko kabbala. Kabbala on 3000 – vuotisen juutalaisen esoterian kokonaisnimitys ja sen varsinainen osaaminen vaatii ehkä saman verran opetusta ja ponnistelua kuin kvanttimekaniikan tuntemus. Elämän puun ulottuvuudet kabbalan pienenä, joskin populaarina osana, ovat vähän helpommin omaksuttavissa.

Modernia vapaamuurariutta melko tarkkaan sata vuotta van-

hempi ruusuristiläisyys on esitelty kirjassa ansiokkaasti, samoin sen kytkentä vapaamuurariuteen.

Kirjan kuvitus, graafiset esitykset ja taitto ovat hyviä. Sivulla 31 on linjasta poikkeava kuva, joka ei vaikuta aidosti egyptiläiseltä. Se on ehkä kauan sitten kopioitu melko vapaalla kädellä egyptiläisen mallin pohjalta. Kuva on kuitenkin omalla tavallaan kömpelyydessään viehättävä.

Kirjan toinen osa, Rituaalimme kätkeyt merkitykset, muodostuu 49:stä rituaalia selittävästä ja kommentoivasta teemasta.

Myös tässä osiossa lähestymistapa on tasapainoisessa systemaattisuudessaan erinomainen. Tämä helpottaa suuren tietomäärän ymmärtämistä ja muistamista. Tuominen avaa hienolla tavalla vapaamuurariudessa keskeisen termin "Sana", kreikaksi "Logos", merkityksiä erityisesti platonilaisuudessa ja gnostilaisuudessa.

Teoksen esipuheessa kirjoittaja mainitsee, että kirja on vain pintaraapaisu aiheeseen. Näin todella on. Perusteellisempi aihepiirin käsittely vaatisi moniosaisen kirjasarjan. Yhtenä esimerkkinä tästä on viittaus Kultaisen taljan ritarikuntaan, joka on arvokas espanjalaissyntyinen ritarikunta. Tällä on oma historiansa. Sen taustalla on muinainen kertomus Jasonin matkasta, jonka tavoitteena oli hankkia ihmeitä tekevä kultainen talja. Tämän kerroksen takana on vielä tieto siitä, että Levantin asukkaat muinaisina aikoina käyttivät lampaan taljaa puroissa kultahippujen keräysvälineenä.

Tästä päästään vertauskuviin purosta elämän virtana, lampaan taljan symboliikkaan ja miten talja kerää elämän arvokkaimmat ainekset.

Varsinkin kirjan jälkimmäisessä osassa on paljon rituaaliin liittyviä yksityiskohtia, joiden vuoksi kirja on tarkoitettu vain mestarimuurareille. Jos kirja vahingossa joutuu ulkopuolisen käsiin, siitä saa luultavasti myönteisen käsityksen vapaamuurariuden rikkaudesta.

Kirjan ehkä keskeinen tausta-ajatus on, että kulttuurimme pinnan alla on syvä ja ikivanha kertomus, joka on salattu ja peiteltä. Jossain määrin näin varmaan onkin, mutta ehkä ei ihan salaliittomielessä. Yhtenäisyyteen pyrkivä ja taustojaan salaileva roomalaiskatolinen kirkko on luultavasti eniten harjoittanut peittelyä. Näin on esimerkiksi auringonpalvonnasta periytyvien seikkojen suhteen. Oma kotimainen kulttuurimme on rationaalista ja vieroksuu esoterian erikoisia maailmoja. Peittely ei enää kunnolla onnistu. Hyvänä esimerkkinä tästä on professori Wouter Hanegraffin teos *Esotericism and the Academy, Rejected Knowledge in Western Culture*. Kirja on vuodelta 2012.

Vapaamuurariuden ja esoterian suhdetta voidaan verrata kolmikerroksiseen taloon. Vapaamuurarius toteutuu sen keskimäisessä kerroksessa henkisenä kouluna, rituaalityössä, veljeydessä, talkoina ja monilla muilla tavoilla. Ollakseen kaikin puolin

hyvä veli ja vapaamuurari, ei veljen koskaan tarvitse kurkistaa rakennuksen kellariin tai ullakolle. Ne ovat kuitenkin olemassa.

Tässä metaforassa kellari vertautuu pitkiin juuriimme. Jo primitiivisissä kulttuureissa ja arkeologiassa tavataan miesten taloja ja sakraalirakennuksia. Tämän kerroksen päällä on korkeakulttuurinen kerros, jonka yhteyksiä vapaamuurariuteen Pentti Tuominen ansiokkaasti kuvailee. Kellarissa – menneisyydessä – on melko hämää. Siellä on kaikenlaisia ilmiöitä, aarteita, torjuttuja ja peiteltyjä asioita. Monesta kohteesta on näkyvissä vain yksi kulma ja kompastumisvaara on suuri. Silti, kellari on kiehtova niille, jotka haluavat sitä koluta.

Muurariuden kolmikerroksisen talon ullakkokerros kytkeytyy esoterian itsekasvatusta, mieltä, tietoisuutta ja mystiikkaa koskevaan perinteeseen. Meillä esimerkiksi kaksoissymbolit voidaan hahmottaa tähän teemaan liittyviksi. Näitä symboleja ovat muiden muassa lohko- ja silokivi sekä Raamatulla olevat suorakulma ja harppi. Melko helposti toinen aste hahmottuu inhimillisen kasvun kuvaukseksi ja kolmas ihmisen myöhempään ikään liittyvään kasvuun pienemmäksi, vaatimattommaksi ja nöyremmäksi. Ullakkokerroksen asiat ovat luonteeltaan herkkiä ja Tuominen on viisaasti kommentoinut niitä yleisellä tasolla kovin pitkälle yksityiskohtiin menemättä.

Väsytkö vai siirrytkö- kirja on antoisa myös pelkästään kulttuurihistoriaan kytkeytyvänä. Sen voi lukea rakennuksen kellarin ja vintin kokonaan sivuuttaen. Yksi kirjan ansioista on siinä, että se tuo esiin aattemme rikkaat ja muinaisuuteen pohjautuvat taustat. Näin se samalla ohjaa tulevia rituaalin tarkistajia suureen varovaisuuteen, ettei moderniuden tai virtaviivaisuuden vuoksi köyhdytetä rituaalin sisältöjä siksi, että taustoja ei ehkä tunneta. Sama varovaisuus on hyväksi myös liitännäisasteissa.

Ovi muurariuden kellariin ja vintille on entistä enemmän ja houkuttelevammin auki.

Teksti: Markku Mäkelä, Herttua 117

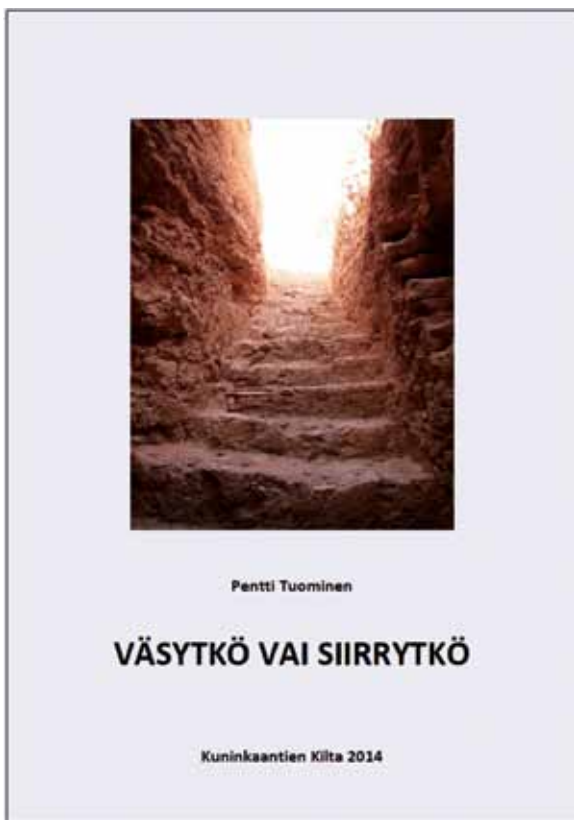
Pentti Tuominen: Väsytkö vai siirrytkö - Rituaalien taustoista ja kätkeytyksistä

Pentti Tuomisen uutuuskirja "Väsytkö vai siirrytkö" jatkaa siitä, mihin hänen edellinen menestysteoksensa "Selviävätkö ne milloinkaan" päättyi. Nyt saamme sulkeeta pintaa syvemmälle.

Kirjan alkuosa on tutkimusmatka muinaisten esoteeristen yhteisöjen historiaan. Saamme tutustua egyptiläiseen Osiris mysteerikulttiin, antiikin Kreikan Eleusiin mysteereihin, essealaisten veljeskuntaan, hermetismiin ja moneen muuhun esoteeriseen veljeskuntaan sekä huomata, että niistä löytyy kymmeniä vapaamuuraridesta tuttuja elementtejä.

Kirjan loppuosa on sukellus vapaamuurariuden henkisiin ulottuvuuksiin. Tämän sukelluksen tärkein anti on havainto, että pintaa syvemmällä kaikki näyttää erilaiselta kuin pinnalta katsoen. Ne jotka ovat kuulleet Pentti Tuomisen "oraatioita" ja luentoja rituaalien kätkeytyksistä, löytävät tästä kirjasta hyvää muistiin palautusta ja runsaasti täydentävää tietoutta. Lukija voi erään yli 30 vuotta vapaamuurarina olleen veljen tavoin todeta: "Vasta nyt ymmärrän, mistä vapaamuurariudessa on kysymys". Kirjaa voi suositella jokaiselle mestarimuurarille.

Kirjan on kustantanut Kuninkaantien Kilta. Siinä on 220 sivua ja kovat kannet. Hinta on 40 €.

Tutustu sisällysluetteloon ja tilaa kirja kotiin verkkokirjakaupasta: www.kilta.org